

Л. Б. 6
343

ПРАВИЛА
БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

НАСТАВНИ ПЛАН
ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

И

ПРАВИЛА
„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА”

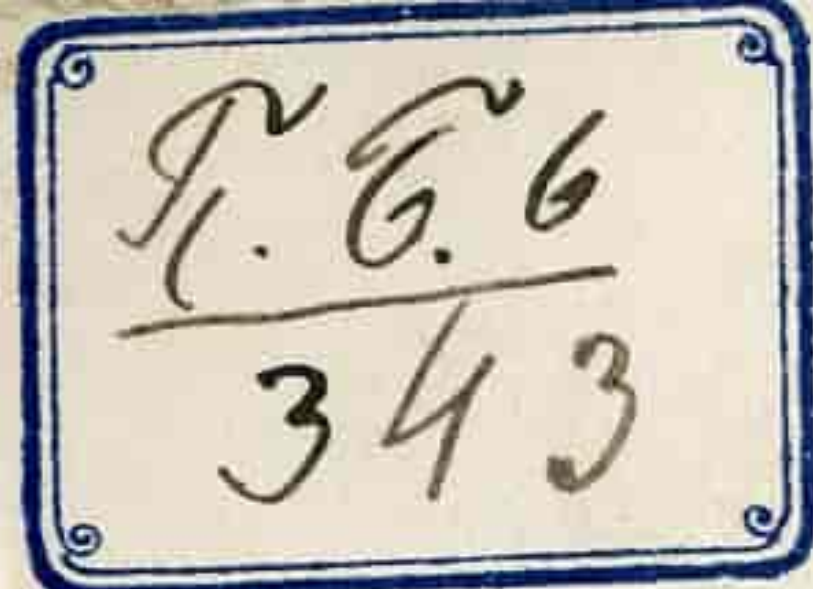

1897

1897

1897

1897

102 15 455 98442

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Лука Celović
БЕОГРАД
ПРАВИЛА

БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45351

НАСТАВНИ ПЛАН

ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

И

ПРАВИЛА

„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“

БЕОГРАД

НАРНА ШТАМПАРИЈА Д. ДИМИТРИЈЕВИЋА (ЈЕЛЕНСКА УЛИЦА БР. 1)

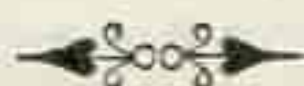
1894

ПРАВИЛА

БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

ПРАВИЛА

БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

ДЕО I

**Име, седиште, печат и слава
удружења.**

Члан 1.

Удружењу је име: „Београдска Трговачка Омладина“. Седиште му је у Београду.

Члан 2.

Печат је удружења: „Београдска Трговачка Омладина“. На печату је венац са шепутом, у коме је знак запаљена буктиња са натписом: „Свестан рад води напретку“.

Члан 3.

Удружењу је слава Света Тројица (први дан Духова).

ДЕО II

Циљ удружења.

Члан 4.

Удружењу је циљ: да ради на васпитању и стручном образовању, моралном и материјалном унапређењу својих чланова; ширењу српске трговинске просвете и неговању милосрђа и племенитости међу трговачким сталезом.

Члан 5.

Ради стручног образовања, моралног и материјалног унапређења чланова удружења и ширења српске трговинске просвете, установиће се:

- а) читаоница и књижница;
- б) трговачка школа;
- в) јавна предавања и јавни претреси;
- г) трговински лист;
- д) потпомагање чланова у болести;
- ђ) потпомагање чланова морално и материјално;
- е) фонд штедње; и
- ж) везе с другим удружењима.

Члан 6.

Ради ширења српске трговинске просвете и неговања милосрђа и племенитости међу трговачким сталезом, саградиће се „Српски Трговачки Двор“.

Члан 7.

Установе по члану 5. ових правила, управни одбор је дужан остваривати оним редом, који му буде могућ, према средствима удружења.

Члан 8.

Српски Трговачки Двор саградиће се, кад прилози и завештања племенитих и милосрдних српских трговаца и осталих пријатеља, за овај циљ, достигну суму најмање један милион (1,000.000) динара.

ДЕО III

Средства удружења.

Члан 9.

Средства су удружења :

- а) уписнина и месечни улози редовних чланова;
- б) улози чланова помагача ;
- в) улози чланова добротвора ;
- г) дохоци од забава ; и
- д) приходи и поклони школи, камата на новац чланова оснивача, помагача и добротвора Српског Трговачког Двора ; приходи Српског Трговачког Двора, кад се сагради, и разни други извори, које управни одбор пронађе.

ДЕО IV

Састав удружења.

Члан 10.

Удружење ће имати :

а) редовних, помагача, добротвора и почасних чланова ; и

б) оснивача, помагача и чланова добротвора Српског Трговачког Двора, који су уједно и чланови добротвори удружења.

Члан 11.

Редован члан може бити сваки помоћник, писар и ученик, без обзира на веру и народност.

Редован члан може бити и сваки трговац, који је био, пре почетка свога самосталног рада, редован члан удружења.

Помагач члан може бити сваки грађанин и грађанка.

Добротвор члан може бити сваки грађанин и грађанка, који, један пут за свагда, положи најмање сто (100) динара.

Почасни члан може бити сваки, који је својим радом стекао заслуге за удружење.

Члан 12.

Оснивач Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који један пут за свагда, положи једну хиљаду (1000) динара.

Помагач Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка.

Добротвор Српског Трговачког Двора може бити сваки грађанин и грађанка, који, један пут за свагда, положи најмање десет хиљада (10.000) динара, или завешта, после смрти, толику или већу вредност у разној имовини.

Све ове чланове може уписати и њихова породица или пријатељи.

Члан 13.

Чланове: редовне, помагаче и добротворе; осниваче, помагаче и добротворе Српског Трговачког Двора, прима сам управни одбор, према својој увиђавности; а почасне, на писмени предлог управног одбора бира скупштина удружења.

Члан 14.

Удружење је ово основано 1880. године, а живеће док траје Српства, српске трговине и трговаца.

ДЕО V

Права чланова.

Члан 15.

Редовни чланови имају права :

а) На посеђавање школе и читаонице, јавних предавања, јавних претреса и читање књига из књижнице; за тим на штедњу свога новца, посреством удружења; а поред тога да бирају: управни, школски, уређивачки и надзорни одбор удружења, и да буду изабрани у исте; да подносе предлоге, молбе и жалбе скупштинама и да учествују, са правом гласа, на скупштинама удружења.

Сва ова права уживају од дана свога уписа; и

б) На лечење у месној болници; на помоћ у болести и потпомагање у нужди материјално и морално — после уплате тромесечног улога, изузимајући наведено у члану 39. ових правила.

Члан 16.

Чланови *помагачи* имају права: на посеђавање школе, читаонице, јавних предавања, јавних претреса; на читање књига из књижнице и узимање лекова из апотеке по цени, која се и удружењу рачуна; за тим да бирају: управни, школски, уређивачки и надзорни одбор и да у исте буду иза-

брати. према 143. члану ових правила; да подносе предлоге, молбе и жалбе скупштинама удружења, и да са правом гласа учествују при решавању свих питања на скупштинама удружења.

Члан 17.

Чланови *добротвори* имају права чланова помагача и добијају диплому.

Почасни чланови имају права редовних чланова и добијају почасницу.

Члан 18.

Чланови *оснивачи* Српског Трговачког Двора имају :

- а) сва права чланова добротвора удружења;
- б) да њихови живописни ликови красе свечану дворницу Српског Трговачког Двора;
- в) да им се уписују имена у књигу споменицу, која ће се читати сваке редовне годишње скупштине, пре прелаза на дневни ред. Споменица ће се ова чувати у свечаној дворници Српског Трговачког Двора; и
- г) да им се урежу имена на мермерним плочама, у школским одељењима поменутог двора.

Члан 19.

Чланови *помагачи* Српског Трговачког Двора, имају :

а) сва права чланова добротвора удружења, од дана кад положи први улог; и

б) да им се, по уплати петогодишњег улога, урежу имена на мермерној плочи у просторијама читаонице двора.

Члан 20.

Чланови *добротвори* Српског Трговачког Двора, који положи 10.000 дин., имају права :

а) сва права чланова оснивача Српског Трговачког Двора ;

б) да њихови ликови (попрсја), изрезани од српског мермера, красе свечану дворницу поменутог двора ; и

в) да им буду урезана имена, на мермерним плочама, у поменутој дворници.

Члан 21.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положи 20.000 дин., имају :

а) сва права по члану 20. ових правила ; и

б) да им се, после њихове смрти, о трошку удружења, подигне споменик на гробу њиховом — ако им то њихове породице не би учиниле, или ако не би породице после себе оставили.

Члан 22.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положе 30.000—50.000 дин., имају:

- а) сва права по члану 21. ових правила; и
- б) да се, после њихове смрти, ако породице не би оставили или ако то за живота буду наредили — сахране најсвечаније о трошку удружења.

Члан 23.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положе 60.000—100.000 динара, имају:

- а) сва права по члану 22. ових правила;
- б) да се уреже опис њиховог живота, на мермерној плочи, у свечаној дворници поменутог двора; и
- в) да им се подигне спомен у природној величини, од српског мермера, у парку двора или у главном улазу или пред њим.

Члан 24.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, који положе више од 150.000 динара, имају:

- а) сва права по члану 23. ових правила;
- б) да њихови ликови, у природној величини, од српског мермера красе и спољни део Српског Трговачког Двора; и
- в) да им се подигне спомен од мермера, у природној величини, у месту њиховог рођења.

Члан 25.

У случају смрти кога редовног члана, управни одбор дужан је бринути се за укуп и овај обавити; но трошкови око укопа не смеју бити већи од 100 динара, а удружење задржава право, да од имућних родитеља или сродника, тражи накнаду за трошак учињен око укопа.

Члан 26.

Оног члана добротвора Српског Трговачког Двора, који би, не остављајући породице, ни наређења о својем погребу, преминуо, управни одбор дужан је сахранити са свима свечаностима, на које се може издати десетина улога преминулога члана; а у другим местима за погребе ових чланова, управни ће одбор умолити дотичну општину, да их она обави.

Члан 27.

Случајеве смрти свију чланова удружења, па ма у ком месту умрли, дужан је управни одбор јавним путем обзнанити.

Члан 28.

Сваком члану удружења, који у месту удружења умре, дужан је управни одбор положити, на самртнички ковчег, венац од природног цвећа са

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Celović
BEOGRAD

15

тракама од домаћег ткива; а по могућству и на страни преминулим члановима.

Члан 29.

Имена свих преминулих чланова, заводиће се у књигу посмртницу, која ће се чувати у свечаној дворници Српског Трговачког Двора.

Члан 30.

Сваке године у првој половини месеца августа држаће се годишњи помен свим умрлим члановима.

Члан 31.

Члановима добротворима Српског Трговачког Двора, по чл. 23. и 24. ових правила, држаће се сваке године помен на дан њиховог упокојења.

Члан 32.

Употребу својих права, по чл. 15. тачци б. ових правила, моћи ће сваки редован члан чинити једино помоћу признанице последњег месеца и уверења, у којем се тврди, да је редован члан овога удружења.

Уверење се издаје после уплате тромесечног улога, а престаје важити од оног дана, кад дотични ималац истог буде списан из удружења.

Члан 33.

Чланови оснивачи, помагачи и добротвори Српског Трговачког Двора, уживаће сва своја права од дана положеног улога, изузимајући права скопчана са Српским Трговачким Двором, док се исти не сагради.

ДЕО VI

Дужности чланова.

Члан 34.

Уписнина је редовних чланова 2 динара и улог је месечни 2 динара.

Помагачи чланови плаћају 12 динара годишње. Уплата се полаже годишње или полугодишње.

Почасни чланови не плаћају никакав улог.

Члан 35.

Редовни чланови дужни су своје улоге, од 2 динара, најдаље до краја сваког месеца платити.

Ко не плати и до половине идућег месеца, управни одбор ће га искључити из удружења. Од овога се изузимају они чланови, које болест или путовање спречи или који буду без занимања остали.

Помагач члан, који не би платио улог до краја текуће године, престаје бити члан удружења.

Члан 36.

Сваки редован члан, који на основу ових правила буде искључен из удружења, не може од дана искључења чинити никакву употребу од својих права дотадашњих, нити може што од удружења потраживати.

Члан 37.

Искључени редовни чланови, услед нетачног плаћања улога, примиће се поново у чланство, пошто положе прописни упис са једномесечним улогом; а права своја добијају онако исто, као и сви други нови чланови.

Члан 38.

Оног редовног члана, који буде боловао или буде без занимања остао, па је услед тога у неповољном материјалном стању — може управни одбор, на његов захтев а по својој увиђавности, ослободити плаћања улога, док не оздрави, односно док занимање не нађе.

Члан 39.

Онај редовни члан, који услед војне службе престане бити члан удружења, по изласку из војске при-

миће се поново у чланство без уписнине, а сва права редовног члана добија од дана уписа.

Члан 40.

Сваки редован члан, дужан је у свима приликама, и свима пословима, чувати углед и достојанство удружења, и строго се придржавати ових правила.

Члан 41.

Ко од редовних чланова буде учинио противно овим правилима, казниће се:

- а) опоменом,
- б) укором, и
- в) искључењем из удружења.

Члан 42.

Искључени редовни чланови, због недостојног понашања у пословима удружења, злоупотребе поверења преставништва удружења или због нанете увреде удружењу, примиће се поново у чланство кад опозову и оправдају све учињене погрешке оним путем, којим су их учинили.

Члан 43.

Чланови оснивачи Српског Трговачког Двора, дужни су своје улоге у један пут положити.

Члан 44.

Чланови помагачи Српског Трговачког Двора, плаћају 100 (сто) дин. годишње, у половини сваке текуће године.

Члан 45.

Чланови добротвори Српског Трговачког Двора, полажу — остављају своје улоге у један пут.

ДЕО VII

Читаоница и књижница.

Члан 46.

Читаоница и књижница искључива су својина удружења.

Листове за читаоницу и књиге за књижницу набавља управни одбор на начин, који за најцели, сходнији нађе.

Члан 47.

Читаоницом и књижницом управља књижничар, под надзором управног одбора.

Члан 48.

Књижничар је дужан да, на захтев сваког члана, издаје тачно и на време затражене књиге или новине.

Но он може одложити тражбину књига кога члана, због својих књижничких рачуна, најдаље за недељу дана; а иначе је одговоран управном одбору.

Члан 49.

Читаоница ће бити отворена сваког дана. Време у које ће бити отворена, одређује управни одбор. Даље кад ће књижница бити отворена, предлаже књижничар и одређује у споразуму са управним одбором.

Члан 50.

Књиге узете из књижнице, не могу се више од једног месеца држати; но ако би коме било потребно да се и даље њима послужи, мора поновити реверс. Ово може бити највише два пут.

Више бројева истих или разних новина, не могу се више од две недеље задржати; а посебни бројеви само недељу дана.

Последњи бројеви новина или часописа, не смеју се никако изван читаонице односити и задржавати.

Члан 51.

Ни један члан не може имати при себи више од три свеске.

Члан 52.

Који би год новине или књигу удружења подерао, искварио или упропастио, дужан је или нову набавити или њену вредност исплатити.

Члан 53.

За сваку штету у књијници, за коју се не зна ко ју је учинио, одговоран је књијничар и дужан је штету накнадити по нахођењу и осуди управног одбора.

ДЕО VIII

Трговачка школа.

Члан 54.

Ради стручног образовања и васпитања чланова удружења, оснива се стална трговачка школа под називом:

- а) Недељно-празнична трговачка школа и
- б) Виша недељно-празнична трговачка школа.

Члан 55.

О оснивању и престанку школе, решава скупштина удружења; а о почетку и свршетку годишњег школског течаја, решава управни одбор.

Члан 56.

Предавања у школи држе се у недељне и празничне дане, пре и после подне.

Члан 57.

Течај школе, предмете који ће се предавати, број часова и њихово трајање, као и све остале појединости односно школе, прописиваће управни одбор нарочитим наставним планом, који ће имати важност ових правила, пошто га одобри министар народне привреде.

Члан 58.

Избор наставника и чланова испитног одбора, вршиће управни одбор.

Члан 59.

Распореде: часова, испита, дежурства у школи; и извештаје министру народне привреде, одобрава и потписује управни одбор.

Члан 60.

Сва новчана примања и издавања, која се односе на школу, вршиће управни одбор

Члан 61.

При решавању свих питања о школи, дужан је управни одбор позивати у седнице и школски

одбор, који при решавању учествује са правом гласа.

Ни једно питање о школи, не може управни одбор решити, без учешћа председника школског одбора.

Члан 62.

Изрицање казне дежурним члановима, које би оптужио управник школе, за невршење дужности, вршиће управни одбор, на основи свога пословника, и о томе ће извештавати управника школе.

Члан 63.

За непосредно вршење школских послова и надзора над школом, установљава се школски одбор. Он врши дужност преко управника школе а уз припомоћ чланова управног одбора, који врше дежурство у школи.

Члан 64.

Школски одбор састоји се из 6 лица: председника, пословође и 4 члана. Њих бира ванредна скупштина, из средине чланова удружења, на годину дана у напред. Избор њихов врши се, у року од 15 дана, по свршетку школске године и важи до свршетка идуће школске године.

Члан 65.

Ако се, у току школске године, упразни место председника школског одбора, попуњава га скупштина; а упражњено место пословође или члана школског одбора, попуњава управни одбор.

Оставке се подnose управном одбору, а места се попуњавају у року од 15 дана.

Члан 66.

Пословођу или чланове школског одбора, који не буду вршили тачно своје дужности, председник има право предложити управном одбору за искључење из одбора; а управни одбор ће, ако дотични не оправдају то невршење дужности, искључити их и њихова места попити избором других лица.

Члан 67.

Школског одбора дужност је:

- а) да врши упис ђака у нови течај;
- б) да прегледа и одобрава програме наставника;
- в) да проучава извештаје управника школе о раду и успеху наставе, и предлаже управном одбору нужне преображаје, као и потребне измене у наставном плану;
- г) да подноси скупштини извештаје о целокупном раду и успеху школе; и

д) да учествује у седницама управног одбора, кад га овај буде позвао.

Члан 68.

Управник школе је и председник школског одбора. Његове су дужности:

а) да израђује извештаје министру народне привреде о броју уписаних ђака у почетку школске године; као и извештај о раду и успеху наставе у школи, по свршетку годишњег школског течаја;

б) да отвара и закључује годишњи школски течај у дане, које управни одбор одреди;

в) да редовно долази на предавања, да води надзор о доласку наставника, вршењу дужности дежурних чланова; и да се стара, да се ученици придржавају наставног плана и осталих наредба;

г) да брижљиво прати рад, начин и успех наставе и о том извештава школски одбор;

д) да израђује распоред дежурства чланова управног одбора, распоред часова, испита и подноси их управном одбору на одобрење и потпис;

ђ) да извештава управни одбор о оним члановима управног одбора, који не буду тачно вршили дужност дежурства у школи;

е) да израђује извештај за скупштину о целокупном раду и успеху наставе у школи;

ж) да оверава исправност свих издатака на школу; и

з) да сазива и председава у седницама школског одбора

Члан 69.

Пословође школског одбора, дужности су:

а) да води записник рада; да израђује и премапотписује преписку школског одбора;

б) да води школске књиге о ученицима, да заводи оцене и да их саопштава ученицима.

Члан 70.

Школски одбор дужан је сваког месеца држати један пут своју седницу а по потреби и више пута.

Рад је одбора пуноважан, кад су у седници, поред председавајућег, још 3 члана.

Члан 71.

Кад год је управник школе спречен своју дужност вршити, има право овластити једнога од чланова школског одбора, да га у дужности заступи, а овај је дужан то вршити.

ДЕО IX

Јавна предавања и претреси.

Члан 72.

Јавна предавања држе се из општег и трговачког знања — науке; а јавни претреси о појединим поучним питањима, која иду у корист чланова или удружења.

Члан 73.

Јавна предавања приређује управни одбор, посредством стручних особа, један пут годишње, а по могућству и више пута.

Јавне претресе приређује управни одбор, према могућству и потреби.

Члан 74.

Избор стручних особа и награду за предавања, одређује управни одбор.

Члан 75.

Приступ нечлановима удружења на јавна предавања и претресе, одобраваће управни одбор.

ДЕО X

Трговински лист.

Члан 76.

Лист је искључива својина удружења.

Издавање листа вршиће само удружење, по одредбама ових правила.

Програм листа је: да ради на унапређењу трговине, радиности и саобраћаја; на васпитању трговачке омладине и ширењу српске трговинске просвете.

Члан 77.

О покретању и престанку листа, решава скупштина удружења.

Члан 78.

Уређивање листа врши удружење, посредством уредника, сарадника и чланова уређивачког одбора.

Члан 79.

Уређивачки одбор састоји се из 9 чланова: уредника, који је уједно и председник уређивачког одбора — пословође, благајника и 6 чланова.

Члан 80.

Уредника и чланове уређивачког одбора, бира скупштина из средине управног одбора и из средине чланова удружења.

Уредник и чланови уређивачког одбора, врше дужности из почасти.

Члан 81.

Пословођу и благајника бира сâм уређивачки одбор из своје средине, у року од 15 дана по свом избору, и о том извештава управни одбор.

Члан 82.

Сараднике листа бира управни одбор.

Члан 83.

Ако би се упразнило место уредника и току године, попуниће га скупштина, у року од 30 дана. За то време дужан је дотадашњи уредник вршити дужност уредника.

Упражњена места осталих чланова уређивачког одбора, попуниће сам управни одбор.

Члан 84.

Ако уредник не би могао сâм отправљати све послове око уређивања листа, управни одбор има

право узети му хонорарног помоћника. Ако би уредник одсуствовао, одредиће себи за заменика једнога од чланова уређивачког одбора и о том известити управни одбор.

Члан 85.

О свима новчаним примањима и издавањима, која се тичу листа, решава управни одбор.

Примања за лист врши хонорарни администратор, кога бира управни одбор.

Издатке око листа, врши благајник.

Члан 86.

Пред управним одбором, као рачунопологачи, одговорни су благајник и администратор листа.

Члан 87.

Извештај о новчаном стању листа, улази сумарно у састав годишњег новчаног извештаја удружења; а у појединостима доносиће се у годишњем извештају скупштини о раду управног одбора.

Члан 88.

Ни једно питање односно листа, не може управни одбор решити, без учешћа уредника листа; а на захтев уредника, дужан је управни одбор позвати

у седницу и уређивачки одбор, који учествује у решавању са правом гласа.

Члан 89.

Опширнији програм и име листа, дужности уредника, сарадника, уређивачког одбора, благајника и администратора листа, као и остале појединости — прописује управни одбор, на основи ових правила, а у нарочитим правилима листа, која ће имати важност ових правила.

ДЕО XI

Потпомагање у болести.

Члан 90.

Редовне чланове, у случају болести, удружење ће потпомагати и лечити по следећим члановима.

Члан 91.

Сваки редован члан, у случају болести, има право на бесплатне савете лекара удружења и бесплатне лекове из апотека, изузимајући минералне воде.

Члан 92.

Савете од лекара удружења, добијају редовни чланови помоћу уверења и признанице последњег

месеца; а лекове из апотека, помоћу лекарских рецепата, оверених потписом подблагајника удружења.

Члан 93.

И оним члановима, који добијају савете од других лекара, удружење ће признати рецепте и, на поменути начин, оверити.

Члан 94.

Оне редовне чланове, који су тешко оболели, и за које лекари даду мњење, да им је потребна већа нега, но што је сиромашнији чланови у својим становима могу имати — удружење ће лечити у месној болници о трошку удружења.

Члан 95.

У случају да који болестан члан, и после дужег времена не оздрави, а буде захтевао да се отпрати његовој кући — удружење ће му дати, ако је слабог материјалног стања, путни трошак, према даљини путовања, но који не сме бити већи од 60 динара.

Члан 96.

Управни одбор дужан је посећивати сваког редовног члана, који болује у постељи, изашиљући по једног свога члана један пут недељно, а по потреби

и више пута. Но сваки такав болесник, дужан је извести управни одбор о својој болести.

Члан 97.

И осталим члановима, који желе узимати лекове из апотека по ценама, које се и удружењу рачунају, удружење ће рецепте лекарске на поменути начин оверавати.

Члан 98.

Избор лекара, награду истима и погодбу са апотекарима, врши управни одбор.

ДЕО XII

Потпомагање у нужди.

а) Материјално.

Члан 99.

Сваког редовног члана, за кога се управни одбор, по прибављеним доказима, увери, да је без своје кривице остао без занимања, и да је доиста у материјалној оскудици; а тако исто и сваког оног редовног члана, који болује у постељи — удружење ће потпомагати, дајући му по 1 динар дневно.

Члан 100.

Оног члана, који остане без занимања, удружење ће према чл. 99. ових правила, потпомагати један месец дана; а оног члана, који услед болести, остане без занимања или који оболи и болује у постељи у свом стану, а међу тим не остане без службе, потпомагаће три месеца.

Члан 101.

Ако који члан, пре истека рока, нађе себи занимање или оздрави, издаће му се помоћ само за оно време, за које је био без занимања, или за које је био болестан

б) Морално.

Члан 102.

За сваког редовног члана, који је без своје кривице остао без занимања, управни одбор ће се постарати, да му, у најкраћем року, нађе занимање, било у струци којој припада, било у каквом другом сличном послу.

Члан 103.

Кад који члан докаже, да је због рђавог поступања свога господара, био принуђен напустити

своју службу, управни одбор дужан је посредовати између дотичног лица и свога члана.

Члан 104.

Сваки редован члан, који услед злоупотребе поверења свога господара, остане без занимања, искључује се одмах из удружења.

ДЕО XIII

Фонд штедње.

Члан 105.

Да би се редовним члановима дала прилика за штедњу свог новца, установљава се фонд штедње.

Овим фондом, у име удружења, рукује управник фонда штедње, кога бира управни одбор из своје средине или из средине школског одбора.

Члан 106.

Примљени новац на штедњу од редовних чланова, управник ће улагати на приплод у онај новчани завод, у који реши управни одбор.

Сваку примљену суму новаца на штедњу, управник ће бележити члановима у књижице „уложнице фонда штедње Београд. Тргов. Омладине“, које ће

им се бесплатно давати; а новац ће улагати код завода на књижице дотичног завода, чије ће вредности улагачи плаћати. --- Ове књижице чуваће управник.

Члан 107.

Управник фонда штедње примаће новац на штедњу сваког дана у стану удружења; а у дане, кад се држе предавања, примаће у школи.

Примљену суму новаца, дужан је управник за три дана, од дана пријема, дати на приплод.

Члан 108.

На штедњу може сваки редован члан уложити најмање један динар месечно.

Члан 109.

За сваку суму новаца, коју буде управник примио од чланова на штедњу, јемчи удружење својом имовином, а управник за исти јамчи управном одбору.

Члан 110.

Крајем сваког месеца, управник ће подносити управном одбору извештај о стању фонда штедње.

Члан 111.

Услови оног новчаног завода, код кога буде удружење давало новац на приплод, обвезни су и за све заинтересоване чланове.

Члан 112.

Уложени новац може сваки члан узети натраг, само треба то, на три дана раније, да достави, писмено или усмено, управнику фонда штедње, који ће или одмах новац изузети и дати му, или ће поступити према правилима оног новчаног завода, код кога се новац на приплоду налази.

Члан 113.

Књижице уложнице фонда штедње, вратиће чланови улагачи, кад исти цео свој улог из фонда штедње изузму.

Члан 114.

У случају одсуства или других препрека управника фонда штедње, управни ће одбор сáм, или у договору са њим, одредити му заменика, који је члан управног или школског одбора.

ДЕО XIV

Веза са удружењима.

Члан 115.

Удружење ће ступити у везу са сваким удружењем, које буде желело с њим у везу да ступи, кад управни одбор за добро нађе.

Члан 116.

Поменута веза оснива се на равноправним узајамним користима, а одржава се :

а) узајамним шиљањем извештаја о стању и раду удружења ;

б) узајамним давањем мишљења о појединим питањима удружења ; и

в) узајамним делањем око остварења каквог предузећа, које иде у корист оба удружења и њихових чланова.

Члан 117.

Са удружењима, с којима постоји веза, управни одбор не може извршити тачку в) члана 116. ових правила, без нарочитог одобрења скупштине; са оним, пак, удружењима, која буду одступала од узајамне равноправности, управни ће одбор сâм прекинути везу која постоји.

ДЕО XV

Српски Трговачки Двор.

Члан 118.

Српски Трговачки Двор саградиће се од улога: оснивача, помагача и чланова добротвора Српског Трговачког Двора.

Члан 119.

Српски Трговачки Двор биће монументална величанствена троспратна грађевина, чији ће облик бити склопљен из најлепших и најзнаменитијих старих и нових српских грађевина, те ће будућности служити као пример најсавршенијег српског непмарства.

Члан 120.

Српски Трговачки Двор биће саграђен од српског тесаног камена; а важнија унутрашњост његова биће већином од српског мермера.

Члан 121.

Српски Трговачки Двор имаће ове просторије:

а) две велике дворнице — у средини двора, којих ће висина бити колико и целог двора, а које ће бити толико простране, да може у свакој стати најмање преко 2000 особа. Једна ће бити свечана дворница, а друга за научне и хуманитарне зборове, забаве и т. д.

б) велике просторије за трговачку читаоницу, и трговачку кавану. Висина ових просторија биће колика је висина једног спрата;

в) цео простор горњих спратова над читаоницом и каваном биће за трговински музеј, трговачку

комору, српско трговачко удружење и остале опште трговинске установе;

г) велике просторије за читаоницу чланова удружења, књижницу, уредништво листа и остале просторије доњег дела за друге потребне удобности.

д) цео простор спратова над просторијама по тачци 2), биће одељења за трговачку школу, и потребне просторије за управни, школски и надзорни одбор овог удружења.

Члан 122.

На грађење Српског Трговачког Двора, може се утрошити *два милиона* (2,000.000) дин., ако би уложи чланова двора за 5 до 10 год. ову суму достигли; ако се за 20 година не би могла скупити оволика сума, онда ће се двор подићи са оноликом сумом са којом се, за овај циљ, буде располагало. Но та сума не сме бити мања — без земљишта за двор — од једног милиона (1,000.000) динара. Ако би била мања, чекаће се, док се толика сума не прикупи начинима, које управни одбор за подесне нађе.

Члан 123.

Припреме за грађење овог двора, отпочеће у што скоријем времену. Место, на коме ће се двор подићи, управни ће одбор што пре набавити или

порадити код племенитих људи и родољуба, да такво место за овај циљ поклоне.

Члан 124.

Кад се, према одредбама ових правила, буде приступило грађењу Српског Трговачког Двора, управни ће одбор изабрати грађевински одбор од 20 лица, који ће постојати док се двор не сагради.

Овај одбор бираће се из свих редова чланова а нарочито од чланова добротвора.

Члан 125.

Управни одбор, у заједници с грађевинским одбором, изабраће стручан одбор од 6 лица: енжењера и неимара и њему ће се поверити стручан надзор над израдом нацрта (плана) и грађењем Српског Трговачког Двора — а по упуштвима, на која се сагласе управни и грађевински одбор.

Члан 126.

За непосредни надзор ове грађевине, управни и грађевински одбор изабраће из своје средине ужи одбор, који ће вршити општи надзор над грађевином.

Члан 127.

Сва примања и издавања око грађења и одржавања Српског Трговачког Двора вршиће управни одбор.

Члан 128.

За време грађења и пошто се сагради овај двор, примаће се чланови добротвори Српског Трговачког Двора и улози њихови употребиће се на одржање истог. Ови добротвори добијају сва права од дана положеног улога.

Члан 129.

Улози чланова Српског Трговачког Двора, не смеју се ни на који други циљ употребити, већ једино на грађење двора, док се исти не подигне; а после на одржање истог и извршење права чланова, по одредбама ових правила, изузимајући случајеве по члану 22. и 26. ових правила.

Члан 130.

Улоге чланова Српског Трговачког Двора, управни ће одбор давати на приплод, код овдашњих новчаних завода, а подизаће их кад се приступи грађењу двора а и после, по потреби, за одржање истог.

Члан 131.

Камату од улога чланова по члану 129. ових правила, управни ће одбор полугодишње изузимати и употребљавати на ове циљеве:

а) на трговачку школу и трговински лист овог удружења;

б) на фонд за пострадале трговце и њихове породице ; и

в) на оснивање недељно-празничних трговачких школа и удружења трговачке омладине у Србији и осталим српским покрајинама.

Члан 132.

Управни одбор подносиће сваке године извештај скупштини о стању имовине Српског Трговачког Двора, заједно са извештајем о осталој имовини удружења.

Члан 133.

Управни одбор прописиваће све наредбе, које буду потребне, за Српски Трговачки Двор.

ДЕО XVI

Имовина удружења.

Члан 134.

Целом имовином удружења, рукује, по овим правилима, управни одбор удружења.

Члан 135.

Имовина удружења у готову новцу и улози чланова за грађење Српског Трговачког Двора,

улаже се на приплод у овдашње новчане заводе; а хартије од вредности као : лозови, акције и т.д. дају се на чување овдашњим новчаним заводима.

Члан 136.

Хартије од вредности може управни одбор куповати само по одобрењу скупштине.

Члан 137.

Управни одбор решава, у који ће се новчани завод дати новац на приплод, а у који, опет, хартије од вредности на чување.

Члан 138.

Приватним лицима, било да су чланови или нечланови удружења, не може се дати ни готовина удружења ни хартије од вредности на чување.

Члан 139.

Ни готовина удружења уложена на приплод, ни хартије од вредности дате на чување, не могу се изузети од дотичних новчаних завода, без нарочитог писменог решења управног одбора.

Члан 140.

Управни одбор дужан је изложити у читаоници удружења, на увиђај члановима, код кога је новчаног завода уложена готовина на приплод, а код кога

су, опет, завода дате хартије од вредности на чување; као и то, које су серије и бројеви лозова удружења.

ДЕО XVII

Администрација удружења.

Члан 141.

За вршење административних послова, управни одбор дужан је установити:

- а) записник свога рада;
- б) књиге, у које ће се заводити имовно стање, сва примања и давања по овим правилима;
- в) школске књиге;
- г) дипломе за почасне и чланове добротворе;
- д) књиге признаница за све чланове;
- ђ) књиге (спискове) свих чланова;
- е) књигу споменицу;
- ж) књигу посмртницу; и
- з) уверења за редовне чланове удружења.

ДЕО XVIII

Набавке удружења.

Члан 142.

Све набавке за удружење, вршиће управни одбор, на основи ових правила.

ДЕО XIX

Управни одбор.

Члан 143.

Управни одбор састоји се из 30 лица : председника, потпредседника, благајника, подблагајника, пословође, тајника, књижничара, економа и 22 члана.

Члан 144.

Председник и благајник бирају се из средине чланова : редовних, почасних, добротвора, помагача, оснивача и добротвора Српског Трговачког Двора.

Потпредседник, подблагајник, пословођа, тајник, књижничар, економ и остали чланови, бирају се из средине редовних чланова.

Члан 145.

Кад се упразни место председника, потпредседника или благајника, управни одбор је дужан, најдаље за месец дана, сазвати ванредну скупштину, која ће упражњено место поунити.

Упражњена места осталих чланова управног одбора, попуњаваће сâм управни одбор, изузев случајеве кад 6 чланова одбора на један пут поднесу оставке.

Члан 146.

Управни одбор дужан је да, најдаље за месец дана од дана избора, изради пословник, по коме ће се управљати и радити. Пословник тај имаће исту важност, као и ова правила.

Препис пословника ставиће се члановима на увиђај у читаоници удружења.

Члан 147.

Управни одбор је за свој рад, као и за имовину удружења, одговоран скупштини удружења.

Члан 148.

Управни одбор се састаје редовно сваког месеца један пут; но у случају потребе, или на захтев три члана управног одбора, састаће се и више пута.

Члан 149.

Управни одбор доноси пуноважне одлуке, кад су у седницама присутни, сем председника, још и 10 чланова.

У свакој седници решава релативна већина. При равној подели гласова, председников глас решава већину.

Члан 150.

Делокруг је управног одбора :

а) да остварује неостварене установе удружења;

б) да се стара о одржању и што већем раз-
витку остварених установа удружења, како би исте
могле одговорити својим задацима ;

в) да рукује имовином и врши сва примања
и давања удружења ;

г) да изриче и извршује казне над редовним
члановима ;

д) да сазива скупштине удружења и истима
подноси предлоге и извештаје о свом раду и стању
удружења ; и

е) да припређује јавна предавања, претресе и
забаве.

Члан 151.

Удружењу је главна особа председник. Дужно-
сти су председника :

а) да заступа удружење пред сваком влашћу
и трећом особом ;

б) да сазива седнице управног одбора и пред-
седава у скупштинама и седницама управног одбора ;

в) да прима и потписује сву преписку удру-
жења ; и

г) да оверава сва новчана издавања удружења.

Члан 152.

У случају осуства или других препрека пред-
седника, заступа га потпредседник ; а ако овај не

би могао вршити дужност, заступа га један од чланова управног одбора, кога потпредседник буде наименовао.

Члан 153.

Благајникова је дужност :

а) да од подблагајника прима прикупљени новац удружења ;

б) да према чл. 137 правила удружења, улаже готовину на приплод и даје хартије удружења од вредности на чување ;

в) да на основи чл. 139 правила удружења, узима, у име управног одбора, уложену готовину и дате хартије на чување ;

г) да, под својом одговорношћу, чува признанице од уложене готовине удружења ; као и признанице од вредећих хартија, датих на чување ; и

д) да води књигу о имовини удружења, коју буде примао и издавао.

Члан 154.

Подблагајник води књигу примања и издавања, списак имена свију чланова ; прима од чланова улоге и предаје их благајнику, стара се о примању и издавању, која му се од председника или потпредседника писмено доставе, а крајем сваког месеца

подноси управном одбору свој књиговодни рад на преглед.

Члан 155.

Пословођа води записник рада на скупштинама и према-потписује преписку удружења.

Члан 156.

Тајник води записник рада управног одбора и уређује архиву удружења.

Члан 157.

Пословођа и тајник дужни су један другог у дужности заступати, кад један од њих буде осуствовао или буде спречен дужност вршити.

Члан 158.

Економова је дужност : да под својом одговорношћу, води надзор о имовини, која се састоји у разним стварима за намештај стана удружења ; и да врши све набавке, за које га овласти управни одбор.

ДЕО XX

Надзорни одбор.

Члан 159.

Надзорни одбор састоји се из три лица, који нису чланови управног одбора. Он се бира из сре-

дине чланова удружења на једну годину дана у напред.

Надзорном одбору дужност је :

а) да, по истеку а и у току године кад за нужно нађе, прегледа рачуне и имовину удружења, и о свом раду подноси извештај скупштини удружења ;

б) да прегледа административне послове и уверава се, да ли су вршени према правилима удружења ; и

в) да, у случају потребе, предлаже управном одбору сазив ванредне скупштине.

При прегледу имовине удружења, управни је одбор дужан ставити надзорном одбору на расположење, за преглед, како рачуне тако и имовину удружења.

ДЕО XXI

С к у п ш т и н а.

Члан 160.

Редовна скупштина састаје се сваке године у првој трећини године ; а ванредна после свршетка сваке школске године, по увиђавности управног одбора, на захтев 30 чланова удружења или по предлогу надзорног одбора.

Члан 161.

Кад чланови удружења захтевају или надзорни одбор буде предлагао сазив ванредне скупштине, дужан је управни одбор, за 6 дана по пријему акта, позив за скупштину објавити.

Члан 162.

Скупштина удружења позива се путем новина. Позив за скупштину објављује се за 6 дана пре скупштине.

Члан 163.

Извештај о стању имовине удружења дужан је управни одбор, на 15 дана пред редовну скупштину, јавним путем обзнанити.

Члан 164.

Делокруг је редовне скупштине:

- а) претрес извештаја управног одбора о раду и стању удружења;
- б) претрес извештаја надзорног одбора о свом раду;
- в) избор управног, уређивачког и надзорног одбора и претрес предлога поднесених од стране управног одбора или појединих чланова;
- г) преглед молби и жалби чланова удружења; и

д) претрес измена и допуна у правилима удружења.

Члан 165.

Да би могла скупштина доносити пуноважне одлуке, нужно је да буде присутна трећина редовних чланова. Остали чланови, који не буду присутни на скупштини, неће се узимати у обзир, као чланови који право гласа имају.

У случају да не дође довољан број чланова, сазваће се скупштина седмога дана доцније, при којој се број чланова у обзир не узима.

Члан 166.

Сваки члан, који жели на редовној скупштини удружења, поднети какав предлог или какво питање на председништво, дужан је то писмено, на три дана раније, доставити председнику.

Члан 167.

Делокруг је ванредне скупштине:

а) сазване ради школских послова: претрес извештаја школског одбора о раду и успеху у школи, предлози поднесени од стране управног одбора или школског; и предлози од чланова удружења, који се односе на школу; и

б) у свима осталим случајевима по објављеном дневном реду.

Члан 168.

За вршење послова на скупштинама, управни одбор израдиће скупштински пословник, и поднети га на одобрење скупштини.

Члан 169.

Како ће се вршити избор управног, школског, уређивачког и надзорног одбора, као и оверача скупштинског записника, прописаће се у скупштинском пословнику.

ДЕО XXII

Ступање у живот ових правила.

Члан 170.

Ова правила ступају у живот, кад их скупштина удружења усвоји и надлежна власт потврди.

Ова правила усвојила је ванредна скупштина „Београдске Трговачке Омладине“ држана 31. јула 1894. год.

31. јула 1894. год.
у Београду.

Председник скупштине

Марко Вулетић

Пословођа

Владимир Радовић

Правила „Београдске Трговачке Омладине“ која су усвојена на ванредној скупштини држаној 31. јула ове године, Управа Града Београда на основи чланова 4., 5. и 7. Закона о удружењима и зборовима од 11. јула 1884. године — потврђује.

За потврђење је наплаћена такса у 2 динара.

№ 14.940.

5. августа 1894. год.

Београд.

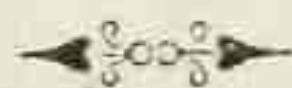
Управник Града Београда,
мајор

Жив. Касидолац

НАСТАВНИ ПЛАН

ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ

НАСТАВНИ ПЛАН
ТРГОВАЧКЕ ШКОЛЕ
„БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ“

На основи VIII дела члана 54—71 правила удружења,
управни одбор прописује овај наставни план
за трговачку школу „Београдске
Трговачке Омладине“.

ДЕО I
Ш к о л а.

Члан 1.

Школа се дели на:

- а) Недељно-празничну трговачку школу; и
- б) Вишу недељно-празничну трговачку школу.

Члан 2.

Недељно-празнична трговачка школа састоји се
из I, II, III и IV разреда;

Виша недељно-празнична трговачка школа из
I-ве и II-ге године.

Члан 3.

Школска година почиње почетком Септембра а
свршава се крајем Јуна.

ДЕО II

Н а с т а в а.

Члан 4.

Наставни су предмети ови :

I.

У недељно-празничној трговачкој школи :

а) у I разреду : Српски језик, Рачун и Кра-
снопис ;

б) у II разреду : Књиговодство, Кореспонден-
ција, Рачун и Трговачко право ;

в) у III разреду : Књиговодство, Кореспонден-
ција, Рачун, Трговачко право и Менично право ;

г) у IV разреду : Књиговодство, Кореспонден-
ција, Рачун, Трговачко право, Менично право и
Трговачки земљопис.

II

У вишој недељно-празничној трговачкој школи:
у I вој и II-гој години : Контоарни радови, По-
знавање робе, Царинство и саобраћај, Основи гра-
ђанског права са стеццишним поступком, Немачки
језик и Народна Економија.

Члан 5.

Распоред часова и трајање истих израђује
школски одбор а. одобрава га и потписује управни
одбор.

Члан 6.

Сваки наставник дужан је, пре почетка школске
године, поднети управном одбору програм из свога
предмета ; а, на захтев управног одбора, и сâм
предмет.

Члан 7.

Наставници су, поред предавања, дужни и
испитивати и оцењивати ученике.

Сваки ученик мора бити испитиван и оцењен
из свих предмета, најмање по један пут у сваком
тримесечју.

Члан 8.

Ученик, који не би био оцењен из свих пред-
мета у сва три тримесечја, нема право на пола-
гање испита.

Оцене се саопштавају ученицима по истеку сваког тромесечја.

Члан 9.

Из млађег у старији разред недељно-празничне трговачке школе, може прећи само онај ученик, који је редовно походно предавања и који, из свих наставних предмета, и преко године и на испиту, покаже добар успех.

Ово исто важи и за оне ученике, који желе прећи из IV разреда недељно-празничне трговачке школе у I-ву и из I-ве у II-гу годину више недељно-празничне трговачке школе.

Они младићи, који су свршили три разреда гимнасије или реалке, могу ступити одмах у II разред недељно-празничне школе, ако положе, с добрим успехом, испит из предмета, који се предају у I разреду.

Члан 10.

Ученици, који сврше недељно-празничну трговачку школу, не морају учити и вишу трговачку школу.

Члан 11.

Ученик, који има из једног предмета слабу оцену, може накнадно полагати испит из тога предмета.

Ученик, који има из једног предмета рђаву или из два предмета слабе оцене, понављаће разред.

Члан 12.

Полагање испита врши се пред испитним одбором, кога бира управни одбор.

Пре но што отпочну испити, управни одбор дужан је известити министра народне привреде о распореду истих и умолити га, да изеоли послати свог изасланика, који ће присуствовати испитима.

Члан 13.

Ученици, који сврше недељно-празничну трговачку школу, добијају сведочанства.

Сведочанства се дају и оним ученицима, који сврше вишу трговачку школу.

Члан 14.

Сведочанства о свршеном школовању потписују председник удружења и управник школе, а оверавају их: министров изасланик, наставници и два члана испитног одбора.

Члан 15.

Оцене, које се дају ученицима преко године и на испиту, ове су: 5 (одличан); 4 (врло добар); 3 (добар); 2 (слаб) и 1 (рђав).

При свођењу резултата општег или из појединих предмета, половина и мањи делови од ње, не узимају се у рачун.

ДЕО III

Н а с т а в н и ц и.

Члан 16.

Наставници су дужни редовно и тачно долазити на часове.

Ако би који од наставника био спречен држати предавање по распореду, дужан је сâм наћи заменика коме ће уступити свој час. Изгубљени час из овога предмета накнадиће првом приликом, узимајући час онога наставника, који га је заменио.

Члан 17.

Ако који од наставника не би могао на више часова долазити, дужан је наћи заменика, који ће га за време осуства заступати.

Избор заступника врши се споразумно са управним одбором.

ДЕО IV

Д у ж н о с т и у ч е н и к а.

Члан 18.

Настава је у овој школи за све ученике обвезна.

Члан 19.

Дужности су ученика :

- а) да редовно походе школска предавања ;
- б) да мирно и пажљиво слушају предавања и на питања г. г. наставника одговарају ;
- в) да израђују задатке, које им г. г. наставници закажу и да их на време предају.

Члан 20.

Изостанак од једног часа, сматра се као осуство.

Члан 21.

Ко од ученика дође у половини часа, сматра се као да није ни био на предавању.

Члан 22.

Сваки изостанак ученика достављаће се писмено господару дотичног ученика.

Члан 23.

Учињена осуства може ученик оправдати писменом извином свога господара.

Члан 24.

Оне ученике, који своја осуства не оправдају, управни ће одбор казнити и то :

- а) за три осуства, опоменом ;

- б) за шест осустава, укором ;
- в) за девет осустава, искључењем из школе с тим, да друге године могу исти разред поновити.

Члан 25.

Опомену саопштава ученику дежурни члан управног одбора.

Укор и искључење из школе саопштава управни одбор својим писменим решењем, преко управника школе, и то укор пред разредом у коме је, а искључење пред целом школом.

О укору и искључењу из школе, управни одбор извештава и његовог господара.

Члан 26.

Нечланови удружења плаћају месечну школарину у напред.

ДЕО V

Одржавање мира и реда у школи.

Члан 27.

Ради одржања мира и реда за време предавања, и ради надзора да ученици тачно посеђавају школске часове, на сваком предавању дежураће по један члан управног одбора.

Члан 28.

Ред дежурства одредиће управни одбор годишњим распоредом.

Члан 29.

Дужности дежурних чланова, као и дужности ученика у појединостима, прописаће управни одбор у нарочитој својој наредби.

ДЕО VI

Извешћа и измене у наставном плану.

Члан 30.

Почетком сваког течаја, управни одбор ће извештавати министра народне привреде о броју ученика и наставника.

Тако исто и по свршетку сваког течаја подносиће извештај о стању и успеху школе.

Члан 31.

Управни одбор може, према потреби школе, учинити измене и допуне у наставном плану.

Учињене измене и допуне важиће кад их министар народне привреде одобри.

Члан 32.

Овај наставни план обзнаниће се јавним путем а важиће од дана, кад га управни одбор потврди и министар народне привреде одобри.

Бр. 169.

2. августа 1894. год.
у Београду.

Председник

„Београдске Трговачке Омладине“

Марко Вулетић

Пословођа

Владимир Радовић

Овај „Наставни План“ недељно-празничне школе „Београдске Трговачке Омладине“ одобравам и потврђујем.

ПБр. 3141.

8. августа 1894. год.
Београд.

Министар

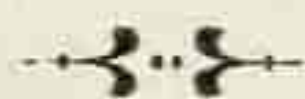
народне привреде

Л. Р. Јовановић

ПРАВИЛА
„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“

П Р А В И Л А
„ТРГОВИНСКОГ ГЛАСНИКА“

ОРГАНА
„БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ“

На основи дела X, члана 76 — 89. правила удружења,
УПРАВНИ ОДБОР ПРОПИСУЈЕ ОВА ПРАВИЛА
ЗА ТРГОВИНСКИ ЛИСТ.

ДЕО I

И м е л и с т а.

Члан 1.

Име је листу „Трговински Гласник“.

ДЕО II

Програм листа.

Члан 2.

Програм је листу : да ради на унапређењу
српске трговине, радности, саобраћаја и народног

газдовања; на образовању трговачке омладине, ширењу трговинске просвете и штићењу српских трговаца.

Члан 3.

Лист је независан и слободан од свих партійско-политичких утицаја.

Члан 4.

Гостопримство у листу даће се сваком, који своје радове удешава према члановима 2. и 5. ових правила.

Члан 5.

Објективна и стручна критика државних, општинских и приватних установа, које обухвата програм листа; као и критике на све радове, који у листу изађу — примаће се и штампати у листу, ако су се писци уздржали од помињања личности — сем случаја, кад се то мора учинити зарад неког објашњења —; и ако не садрже никакву увреду ма за кога, већ говоре само о предмету.

ДЕО III

Садржина листа.

Члан 6.

„Трговински Гласник“ доносиће:

а) чланке, дописе, поучне и стручне расправе и критике;

б) трговинске извештаје, телеграфске и недељне; курсеве ефеката и новца са домаћих и страних пијаца;

в) вести: трговинске, привредне, финансијске, судске, саобраћајне, дневне, најновије, разне и књижевне;

г) подлистке, листке; и

д) огласе.

Члан 7.

Садржина листа мора бити у свему сагласна са члановима: 2., 3., и 5. ових правила.

Члан 8.

Огласи се не могу штампати на првој страни.

Члан 9.

Огласи, чија би садржина вређала личности или јавни морал, не могу се штампати у листу.

ДЕО IV

Уређивање листа.

Члан 10.

Уредник и уређивачки одбор дужни су старати се, да се лист уређује у свему по одредбама ових правила.

Члан 11.

Дужности су уредника :

- а) да на време спрема рукописе за лист ;
- б) да се стара да лист на време и у одређене дане, излази ;
- в) да сазива седнице уређивачког одбора ;
- г) да даје, кад нађе за потребно, рукописе на оцену члановима уређивачког одбора.

Члан 12.

Чланови уређивачког одбора, дужни су, на позив уредника — председника уређивачког одбора — уредно долазити у седнице и потпомагати уредника у свему, што се односи на уређивање листа.

Тако исто дужни су уредно долазити и у седнице управног одбора — кад их председник позове, и учествовати у претресању и решавању свих питања, која се на лист односе.

Члан 13.

Сарадници су дужни своје радове удешавати према одредбама 2., 3., и 5. члана ових правила.

Члан 14.

У осуству уредника, дужност његову вршиће онај члан уређивачког одбора, кога он наименује.

ДЕО V

Излажење листа.

Члан 15.

Лист ће излазити три пут недељно, и то: уторником, четвртком и суботом из јутра.

Изузетак може бити само при великим празницима, или другим ванредним техничким сметњама у штампаријама.

ДЕО VI

Цена листа и огласа.

Члан 16.

Цена је листу :

а) за Србију : за годину 18 ; за 6 месеци 9 ; за три месеца 4.50 дин. ;

б) за иностранство : за годину 26 ; за 6 месеци 13 ; а за три месеца 6.50 дин.

Члан 17.

Цена је огласима :

а) мањи огласи 5 пара од петитног реда ;

б) већи по погодби — цени — коју ће одређивати администратор листа, по упутствима управног одбора.

Огласи српских трговачких удружења и трговачких омладина, штампаће се бесплатно.

ДЕО VII

Претплата.

Члан 18.

Претплата се полаже :

а) у унутрашњости Србије : код свих пошта и овлашћених скупљача, који је или предају пошти или шаљу непосредно уредништву.

Из места, где нема поште, претплата се шаље уредништву.

б) у Београду : код уредништва и то за свако тромесечје најдаље крајем првог месеца. У противном, лист ће се обуставити.

Претплата из иностранства шаље се у напред уредништву.

Лист се не даје ником на вересију.

Бесплатно се даје лист удружењима трговачке омладине ; и у замену свима политичким и књижевним листовима и повременим списима.

Члан 19.

Огласи се плаћају у напред. Изузетак може бити само код оних, који излазе најмање 10 пута, но и за њих се мора платити по изласку трећег пута.

ДЕО VIII

Скупљачи.

Члан 20.

У местима, где буде потребно, уредништво може имати своје скупљаче, по чл. 18. тачци а) ових правила.

ДЕО IX

Администрација листа.

Члан 21.

Административне послове листа врши администратор, на основи правила удружења а по упутствима, која ће му давати уредник у споразуму са управним одбором, према приликама и потребама.

ДЕО X

Примања и давања листа.

Члан 22.

Сва примања за лист, вршиће администратор и о њима извештавати благајника листа сваке недеље.

Члан 23.

Сва издавања око листа, вршиће благајник и, у заједници са администратором, подносиће рачуне о листу управном одбору, према правилима удружења, кад год то управни одбор буде захтевао.

Члан 24.

Благајник и администратор дужни су један другог у дужностима замењивати, кад би који од њих био на осуству или би ма чиме био спречен да врши своју дужност.

ДЕО XI

Ступање у живот ових правила.

Члан 25.

Правила ова ступају у живот, кад их управни одбор потврди и објави.

Бр. 175.

5. августа 1894. год.
у Београду.

Председник

„Београдске Трговачке Омладине“

Марко Вулетић

Пословођа

Владимир Радовић

